

2. Положение (стандарт) бухгалтерского учета 10 «Дебиторская задолженность» (утверждено приказом Министерства финансов Украины № 237 от 08.10.1999 г., зарегистрировано в Министерстве юстиции Украины № 725/4018 с изменениями и дополнениями).
3. Положение (стандарт) бухгалтерского учета 11 «Обязательства» (утверждено приказом Министерства финансов Украины 31 января 2000 года № 20, зарегистрировано в Министерстве юстиции Украины № 85/4306 от 11.02.2000 г. с изменениями и дополнениями, внесенными приказом Министерства финансов Украины № 989 от 25.11.2002 г.).
4. Міжнародні стандарти фінансової звітності 2005. Додаток з оновленою інформацією / Перекл. з англ. за ред. С. Ф. Голова.– К.: ФПБАУ, 2006.
5. Голов С. Ф. Бухгалтерський облік і фінансова звітність за міжнародними стандартами / С. Ф. Голов, В. М. Костюченко / [2-ге вид., перероб. і доп.]– Х.: Фактор, 2008.– 1008 с.
6. Фартушняк О. В. Учет дебиторской задолженности: сравнительная характеристика международного и отечественного опыта/ О. В. Фартушняк, И. Ю. Пасичник // Бизнес Информ.– 2010.– № 6.– С. 36 – 40.

Науковий керівник: к.е.н., доцент Кулик Роман Романович

*Руда Леся,
студентка групи РКМ-51*

АМОРТИЗАЦІЙНА ПОЛІТИКА ТА ЇЇ ВПЛИВ НА ФОРМУВАННЯ ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ ПІДПРИЄМСТВА

Амортизація – це складна економічна та облікова категорія, щодо якої не дійшли остаточної згоди ні в науці, ні в практиці. Разом з тим амортизаційна політика, яка проводиться на підприємстві, впливає не тільки на рівень фізичного та морального зносу основних засобів, технічний рівень та ефективність виробництва, а й на величину фінансових результатів, а отже і на податкові платежі підприємства. У зв'язку з цим підприємству необхідно проводити таку амортизаційну політику, яка б дала змогу мінімізувати податкові платежі, збільшувати прибуток і поліпшувати його фінансовий стан [6].

Проблеми визначення змісту поняття «амортизація» та вибору амортизаційної політики підприємства ніколи не втрачали своєї актуальності і досить глибоко досліджувались вітчизняними та зарубіжними вченими. Вони відображені у наукових працях А. Аракеляна, В. Бакая, А. Баранова,

О. Бондаря, В. Будаєва, П. Буніча, В. Вишневецького, Л. Кантора, С. Голова, Д. Липницького, А. Мягкова, П. Німчинова, П. Павлова, А. Первухіна, Я. Соколова, А. Степанкова, П. Хромова, Є. Хендріксена, М. Ван Бреда, К. Маттерна, З. Танхойзера, Д. Фрідмана, Н. Ордуєя, Д. Стоуна, К. Хітчинга, Б. Нідлза.

Класична економічна теорія зазначає, що термін «амортизація» походить від середньовічного латинського «amortisatio», що у дослівному перекладі означає «погашення». Перша документальна згадка про амортизацію основних засобів датована ще 1588 роком, однак трактування суті цього поняття і на даний час залишається не однозначним.

А. Аракеляна та В. Бакая вважають, що амортизація – це «поступове перенесення вартості основних виробничих фондів у міру їх зносу на продукцію, що виробляється, та використання цієї вартості для їх наступного відтворення», тобто, на їх думку, амортизація призначена для накопичення грошових засобів, необхідних для відшкодування вартості зношених основних засобів, яку вони втрачають у процесі свого функціонування. Автори сучасної економічної енциклопедії наділяють амортизацію такими ж характеристиками.

Хендріксен Е.С., Ван Бред М.Ф зазначають, що амортизація – це «раціональний і системний розподіл вартості активу на весь строк його служби».

В.Вишневецький, Д. Липницький доповнюють, що такий розподіл здійснюється з метою компенсації витрат на придбання активу. Такої ж точки зору дотримуються С. Голова, О. Бондар [5, с. 45].

Нарахування амортизації регламентується П(С)БО 7 «Основні засоби», згідно якого амортизація – це систематичне розподілення вартості основних засобів, яка амортизується протягом строку їх корисного використання (експлуатації) [2].

Проблеми нарахування амортизації основних засобів є предметом особливої уваги економічної науки, оскільки амортизація як економічна категорія, одночасно виступає як витрати виробництва та як джерело відтворення і, як наслідок, впливає на економічні показники діяльності підприємства.

Фінансовий результат і амортизаційна політика тісно пов'язані. Наявність альтернативних методів амортизації, дозволених державою, дає підприємствам право вибору. Прийняті рішення щодо наявних альтернатив закріплюються в амортизаційній політиці підприємства [7].

Загалом на величину амортизаційних відрахувань впливають такі чинники, як первісна вартість основних засобів, термін їх корисного використання, метод нарахування амортизації, застосування підвищувальних і понижувальних коефіцієнтів до основної норми амортизації.

У свою чергу, нарахована сума амортизаційних відрахувань визначає величину податку на прибуток. Всі ці показники перебувають у тісному взаємозв'язку. Зміна одного із них неминуче викликає подальші коливання, що впливають на фінансові результати діяльності підприємства [6].

Відомо, що норма амортизації, як і безпосередньо сама амортизація, має об'єктивний характер. Підвищення чи зниження її можуть як позитивно, так і негативно впливати на господарську діяльність підприємства. У таблиці 1 наведено перелік переваг і недоліків завищення і зниження норм амортизації.

Таблиця 1

Перелік переваг і недоліків завищення і зниження норми амортизації

1. Завищення норми амортизації	
переваги	недоліки
Прискорене повернення авансового капіталу	Штучне зниження тривалості життєвого циклу та амортизаційного терміну
Зростання чистого грошового потоку	Недовикористання засобів праці
Прискорене обертання капіталу	Зростання собівартості продукції
Зростання суми щорічної амортизації	Зменшення прибутку
Створення можливості формування додаткового фонду щодо розширеного відтворення засобів праці	Зменшення надходжень у бюджет
Зниження впливу морального зносу	Ускладнення бухгалтерського обліку і аналізу фактичного зносу
Поява можливості прискореного оновлення основних засобів	Розподіл норми амортизації на технічну та комерційну
2. Зниження норми амортизації	
переваги	недоліки
Повне використання технічних можливостей засобів праці	Уповільнення обігу авансового капіталу
Зниження сукупних витрат на відтворення засобів праці	Ризик недоамортизації засобів праці
Зменшення собівартості продукції	Підсилення впливу морального зносу
Зростання прибутку	Зменшення чистого грошового потоку
Зростання надходжень у бюджет	Зниження можливості формування додаткового фонду щодо відтворення засобів праці

Представлені дані свідчать про те, що переваг від завищення норм амортизації більше порівняно із їх зниженням, однак спостерігаються іс-

тотні недоліки, через які порушуються економічні закони функціонування засобів праці [8].

У свою чергу норми амортизації тісно пов'язані з її методами.

Відповідно до П(С)БО 7 «Основні засоби» [2] та Податкового кодексу України [1] використовують п'ять методів нарахування амортизації. Вони поділяються на рівномірні та прискорені.

Рівномірну амортизацію обчислюють пропорційно до вартості основних засобів і розподіляють рівномірно в розрахунку на весь передбачуваний термін їх експлуатації [3, с. 27].

До прискорених належать методи зменшення та прискореного зменшення залишкової вартості. Суть їх полягає в тому, що на початку експлуатації основних засобів суми нарахованої амортизації значно перевищують амортизаційні суми, нараховані наприкінці терміну служби об'єкта. Використовуючи ці методи, вважають, що багато видів основних засобів виробничого призначення діють ефективніше, поки вони ще нові і їх продуктивність вища. Згодом витрати на ремонт збільшуються і наприкінці терміну експлуатації об'єкта є набагато вищими, ніж на початку.

Із застосуванням цих методів пов'язані певні труднощі – вони потребують здійснення переоцінки основних засобів щороку, що призводить до додаткових витрат.

Прискорені методи доцільно використовувати для об'єктів основних засобів, які швидко морально старіють або у міру спрацювання (старіння) яких значно збільшуються витрати на їх ремонт та технічне обслуговування (транспортні засоби, комп'ютери).

Для будь-якого підприємства дуже важливо, щоб в кінцевому результаті обраний метод амортизації призвів до максимізації величини: прибуток плюс амортизаційні відрахування.

Нарахована сума амортизаційних відрахувань безпосередньо впливає на прибуток підприємства. Чим вищими є амортизаційні відрахування, тим меншим є прибуток і навпаки. Зменшуючи прибуток, зростання амортизаційних відрахувань призводить до зниження податку на прибуток і збільшення власних фінансових ресурсів підприємства. Отриману економію з податку на прибуток називають «податковим щитом» [4, с. 93].

Чим вищою є сума амортизаційних відрахувань, тим вищим є податковий захист або «податковий щит» підприємства. Однак, потрібно зважати на імовірність виникнення протиріччя інтересів засновників і керівників підприємства, оскільки перші прагнуть отримати прибуток і дивіденди, а другі – більше коштів в обігу.

У деяких випадках, з метою створення сприятливого бачення результатів діяльності суб'єкта господарювання для зовнішніх користувачів, підприємство прагне досягнення максимальної величини прибутку. Даний підхід передбачає мінімізацію амортизаційних відрахувань, що відповідно скорочує витрати, поліпшує фінансові показники підприємства. Однак, це призводить до недостатньої об'єктивності майнового стану підприємства

та відсутності можливості своєчасного відтворення основних засобів за рахунок амортизаційних відрахувань, тому що їх величина буде недостатньою.

Отже, можна зробити висновок, що проблема визначення змісту поняття «амортизація» є предметом дискусії багатьох економістів, оскільки ця економічна категорія, одночасно виступає як витрати виробництва та як джерело відтворення і, відповідно, впливає на фінансові результати діяльності підприємства.

Результатом вибору ефективної амортизаційної політики є процес оновлення основних засобів, спрямований на підвищення продуктивності праці, збільшення випуску продукції, зниження собівартості і максимізації прибутку.

В свою чергу, вибір методу нарахування амортизації, як складової амортизаційної політики, залежить від цілей, які переслідує підприємство при формуванні фінансових результатів та складання фінансової звітності.

Список використаних джерел:

1. Податковий кодекс України від 02.12.2010 № 2755-VI [Електронний ресурс] // Верховна Рада України: офіційний сайт. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>
2. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку №7 «Основні засоби» від 27.04.2000 № 92 [Електронний ресурс] // Верховна Рада України: офіційний сайт. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/z028800>
3. Загородній А. Г. Фінансово-економічний словник [Текст]: [3-тє вид., доп. і перероб.] / А. Г. Загородній, Г. Л. Вознюк. – Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2011. – 844с.
4. Череп А. В. Вплив амортизаційної політики на формування фінансових результатів підприємства [Текст] / А. В. Череп, А. О. Чернолуцька // Теоретичні і практичні аспекти економіки та інтелектуальної власності : збірн. наук. праць : у 2-х вип. / ПДТУ. – Маріуполь, 2012. - Вип. 2, Т. 1. - С. 92-95.
5. Домбровська Н. Р. До питання нарахування амортизації основних засобів [Текст] / Н. Р. Домбровська // Облік і фінанси АПК. – 2010. – № 4. – С. 45-48.
6. Влияние выбора амортизационной политики на формирование финансового результата [Електронний ресурс] / – Режим доступу: <http://www.globalteka.ru/order/5588.html>
7. Влияние метода амортизация ОС на результаты деятельности предприятия [Електронний ресурс] / – Режим доступу: http://revolution.allbest.ru/economy/00049238_0.html
8. Трофимчук В.Я. Використання інструментарію амортизаційної політики в системі фінансового управління підприємством [Електронний

Науковий керівник: к.е.н., доцент Голяш Ірина Дмитрівна

*Сливка Богдана,
студентка групи ОАс - 51*

ІНВЕСТИЦІЙНИЙ КЛІМАТ УКРАЇНИ: СУЧАСНИЙ СТАН, ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ

В сучасних умовах вітчизняні підприємства орієнтують свою діяльність на підвищення конкурентоспроможності своєї продукції, посилення ринкових позицій за рахунок інвестиційного напрямку економічного розвитку. Все більш зростає інтерес до управління процесом формування прибутків та використання інвестиційних ресурсів в напрямку реалізації інвестиційних проектів та програм, які є основним джерелом фінансового благополуччя й подальшого розвитку суб'єктів господарювання. Одночасно з тим ставляться нові вимоги до інформації, необхідної для такого управління, що забезпечується сучасною системою бухгалтерського обліку та фінансової звітності. Тому важливо створити систему раціонального вкладення та управління інвестиціями з найменшим ризиком та найбільшим економічним ефектом. Для цього необхідно налагодити схему виробництва управлінських рішень на основі інформаційної бази, яка охоплює сферу інвестицій від їх здійснення на підприємстві і до використання у промислових цілях.

Відповідно до Закону України „Про інвестиційну діяльність” форми інвестування можуть виступати наступні цінності:

- кошти, цільові банківські вклади, паї, акції та інші цінні папери;
- рухоме та нерухоме майно (будинки, споруди, устаткування та інші матеріальні цінності);
- майнові права інтелектуальної власності;
- сукупність технічних, технологічних, комерційних та інших знань, оформлених у вигляді технічної документації, навиків та виробничого досвіду, необхідних для організації того чи іншого виду виробництва, але не запатентованих („ноу-хау”);
- права користування землею, водою, ресурсами, будинками, спорудами, обладнанням, а також інші майнові права;
- інші цінності.

Інвестиційна діяльність є невід'ємною складовою виробничо-господарської діяльності підприємства, яка орієнтована на розвиток одночасно суб'єкта інвестиційної діяльності та оновлення і вдосконалення його-